

No: 46 – Menş e Adı

KANGAL BALIKLI KAPLICASI

Tescil Ettiren

KANGAL KAYMAKAMLIğI

Bu coğrafi işaret, 03.08.2002 tarih ve 24835 sayılı Resmi Gazetede ilan edilmiştir. 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkındaki Kanun Hük münde Kararname' nin 12 nci maddesi gereğince 03.08.2002 tarihinden geğerli olmak üzere tescil edilmiştir.

Değiş iklik İlanı:

01.07.2019 tarih ve 56 sayılı Bülten

Tescil No	: 46
Tescil Tarihi	: 07.04.2003
Başvuru No	: C2002/007
Başvuru Tarihi	: 19.04.2002
Coğrafi İşaretin Adı	: Kangal Balıklı Kaplıcası
Ürün Adı	: Belirli ısıya sahip kaynak suyu ile bu ortamda yaşayan balıklar.
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Kangal Kaymakamlığı
Tescil Ettirenin Adresi	: Kangal Kaymakamlığı Kangal / SİVAS
Coğrafi Sınırı	: Kangal ilçesinin Hamam Deresi (Topardıç) Vadisinde Kuzey-Güney doğrultusunda dizilmiş Balıklı Çermik, Yılanlı Çermik 5 ayrı yer.
Kullanım Biçimi	: İşaretleme

Tanımı: Kangal ilçesinin 13 km kuzeydoğusunda bulunan, 1425 m. rakımlı Hamam Deresi (Topardıç Deresi) vadisinde yer alan, kuzey-güney doğrultusunda dizilmiş Balıklı Çermik - Yılanlı Çermik adlarıyla da anılan, 5 ayrı yerde kaynağı olan, içinde özel madenler bulunan ve belirli ısıya sahip suyu ile bu ortamda yaşayan balıkların olduğu bir kaplıcadır.

Kangal Balıklı Kaplıcasının önemi, sedef hastalığı ve romatizmal hastalıkların tedavisinde, suyunun kimyasal özelliklerinden ve içinde yaşayan balıklardan ileri gelmektedir. Kaplıca suyu $35 \pm 0,5$ °C de olması ve kimyasal içeriği nedeniyle çeşitli hastalıklara iyi geldiği söylenmektedir.

Suyunun Özellikleri: Kaplıca suyu sıcaklık ve iyonik bileşim açısından mevsimsel olarak fazla değişim göstermediği anlaşılmıştır. Ayrıca, kaplıca alandaki tüm sıcak suların hatta Balıklı Kaplıcanın 25 km güneyindeki Kalkım kaynağının da radyoaktivite dışında benzer kimyasal yapı gösterdiği belirlenmiştir.

Kaplıca suyunun bazı kimyasal özellikleri: Renk Çok hafif sarı-berrak, Tortu Yok, pH 7,20-7,25, toplam sertlik 32,23 mequ/L, sıcaklık $35 \pm 0,5$ °C, çözülmüş oksijen $4,41 \pm 0,30$, serbest H₂S yok, iletkenlik 590 umho, serbest CO₂ 8,88 mg/L, Radyoaktif toplam alfa aktifliği $3,77 \pm 0,81$ pCi/L, toplam beta aktifliği $5,03 \pm 1,57$ pCi/L, radon (Rn-222) 180 pCi/L, radyum (ra-226) 0,59 pCi/L, uranyum (U-238): 0,842 mg/L

Kaplıca ve sularının Kimyasal Türü: Sodyum, Potasyum, Lityum, Amonyum, Kalsiyum, Magnezyum, Stronsiyum, Baryum, Demir, Çinko, Alüminyum, Mangan, Bakır, Krom, Kurşun, Selenyum (Anyonik olarak değerlendirilmiştir.)

Biyolojik Özellikleri: Kaplıcada ki balıklar *Cyprinidae* familyasına ait olmalarına karşın sıcak su ortamına adapte olmuş formlardır. Balıkların boy ve ağırlıkça kaplıca önünden geçen Topardıç deresinde yaşayanlara göre daha küçüktür. Kaplıca havuzlarındaki *C. macrostomus* minimum ağırlığı 1,50 g, maksimum ağırlığı 90 g'dır. Derede yaşayan örnekler için bu değer 3,50 g ve 99 g'dır. Aynı durum *G. rufa* için de tespit edilmiştir. Havuz örneklerinde minimum 0,50 g, maksimum 8 g, dere örneklerinde ise bu değer 4 g ve 24 g olarak belirlenmiştir. Aynı evrelerde balıkların gonatlarına bakılarak yapılan incelemelerde derede yaşayan her iki tür balığın yumurta veriminin havuzda yaşayanlara göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Diğer taraftan balıkların ağız vuruşları ile vücudun uyarılan bölgelerinde biyolojik aktivite artmakta ve buda insan psikolojisi yönünden rahatlık vermektedir.

Tedavi Edici Özellikleri: Kaplıca suyunun romatizmal hastalıklara, nörolojik (nevralji, nevrit, felç), ortopedik ve travmatolojik sekellerde (kırıklar, eklem travması ve kas hastalıkları), jinekolojik sorunlarda, deri hastalıklarında, böbrek taşlarında (içme ile) ve psikosomatik bozukluklarda yararlı olduğu rapor edilmiştir. Ancak psoriasis (sedef hastalığı) kaplıcayı tedavi yönünden en popüler kılan hastalık olmuştur. Yöresel olarak "doktor balıklar" olarak tanımlanan Sivas ili Kangal Balıklı Kaplıcasının diğer kaplıcalardan farkı içerisinde yaşayan balıklar ve kaplıca suyunun selenyum içermesidir.

Denetim Biçimi: Kangal Balıklı Kaplıcası coğrafi işaretinin, özelliklerinin korunması, suyun fiziksel ve kimyasal bileşimlerinin takibi; balıkların ırk, beslenme ve üreme özelliklerinin takibi ve benzerlerinden ayırt edilebilmesi için denetim mercii kurulur. Denetim mercii kaplıca işletmelerinden 1 kişi, İl Sağlık Müdürlüğünden 2 kişi, Kangal Kaymakamlığından 1 kişi olmak üzere toplam 4 kişiden oluşur. Denetim mercii yılda en az bir defa düzenli olarak ayrıca şikâyet üzerine ve ihtiyaç duyulduğunda her zaman denetim yapabilir.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.